

<https://doi.org/10.15388/SMVK.2026>

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVIII KONFERENCIJA

Vilnius, 2026 m. gegužės 8 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF
mokslo specialistė Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2026

Mokslo komitetas:

dr. Mindaugas Kvietkauskas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Lina Malinauskienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
dr. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
dokt. Ignas Karnas
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
jaun. asist. dr. Andrius Žučenka
jaun. asist. Ieva Kubiliūtė
prof. dr. Pranas Šerpytis

lekt. Artūras Mackevičius
asist. dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
prof. dr. Kristina Ryliškienė
asist. dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
gyd. rez. Kristina Lialytė
gyd. rez. Viktorija Mickevičiūtė
asist. dr. Dalia Krivaitienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
lekt. Mykolas Udrys
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
vyr. lekt. dr. Andrius Bleizgys
gyd. rez. Dominykas Budrys
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dokt. gyd. rez. Ugnė Mickevičiūtė
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigita Lesinskienė
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Austėja Zubauskaitė
Giedrė Zdanavičiūtė
Arshia Tabassum Abdul Rahman
Ieva Jankūnaitė
Gabija Balčiūnaitė
Gabrielė Gudelytė
Marija Šarnauskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gabrielė Jurytė
Kornelija Klinkaitė
Nursat Gazizov
Sofija Šestak
Mindaugas Smetaninas
Deimantė Šerniūtė
Eva Kriaučiūnaitė
Edas Leščinskis
Agata Bruzgul
Erika Vaitkutė
Ugnė Mickutė

Gabija Mūraitė
Augustė Melaikaitė
Artemij Morozov
Raminta Kastecakaitė
Gustė Šuliauskaitė
Karolina Karneckaitė
Eglė Žulpaitė
Sylvia Rogoža
Gabrielė Jonauskaitė
Agnė Vasiulytė
Rūta Uksaitė
Roman Blinov
Marija Sarafinaitė
Eglė Valčiukaitė
Paulė Kergytė
Milda Černytė
Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Greta Ramonaitė

Silvija Černiauskaitė
Danial Heidar
Edgaras Zaboras
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Achila Kasandra Lunkė
Meda Petrylaitė
Ernestas Gulbickis
Radvilė Kadytė
Julija Šnipaitytė
Smiltė Vaišvilaitė
Evelina Dakševičiūtė
Alicija Šavareikaitė
Elinga Inčirauskaitė
Milda Eleonora Griciūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2026

© Vilniaus universitetas, 2026

BIOTERORIZMAS: MIKROORGANIZMAI IR TOKSINAI LAIKOMI DIDŽIAUSIA GRĖSMĖ. MOKSLINĖS LITERATŪROS APŽVALGA

Autorius. Adomas KOBZERIOV, IV kursas.

Vadovas. Jaun. asist. Linas SVETIKAS, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Infekcinių ligų ir dermatovenerologijos klinika, VUL SK Infekcinių ligų centras.

Tikslas. Atlikti literatūros apžvalgą apie bioterorizmo reiškinių pasaulyje, atskleidžiant mikroorganizmus ir toksinus, kurie gali būti pasitelkiami bioterorizmo išpuoliams vykdyti ir kelia didžiausią grėsmę žmonių gyvybei bei sveikatai.

Metodai. Literatūros apžvalga atlikta duomenų bazėje PubMed. Paieškai naudoti raktažodžiai: „Bioterrorism“, „Biological agents“, „Toxins“. Taikyti paieškos kriterijai: publikuota 2021-2026 metais, prieinamas visas tekstas. Iš viso gauta 22 publikacijos, iš kurių temą ir darbo tikslą atitiko 5 straipsniai.

Rezultatai. Bioterorizmas – tai tyčinis virusų, bakterijų, toksinų ar grybų karalystės organizmų naudojimas, siekiant sukelti visuotinę paniką, masinį žmonių žudymą bei sveikatos sutrikdymą. Mikroorganizmų kaip biologinio ginklo naudojimas, siekia 0,02% visų terorizmo atvejų.

Bioterorizmui gali būti naudojamas *Clostridium botulinum* išskiriamas neurotoksinas (BoNTs), kuris į žmogaus organizmą patenka per kvėpavimo takus ar užterštą maistą ir sukelia paralyžius. Mirtinoji dozė (LD50) – 1 ng toksino vienam žmogaus kūno masės kg.

Taip pat dėl aukšto toksiškumo lygio, didelio paplitimo, lengvo gavimo ir profilaktikos priemonių nebuvimo bioterorizmui gali būti panaudoti iš augalų išskiriami toksinai (baltymai) – ricinas ir abrinas, kurie inaktyvuoja ribosomas.

Gali būti panaudotos ir *Bacillus anthracis* (juodligės) sporos, kurios patekusios per kvėpavimo takus greitai išplinta po visą organizmą.

Paminėtinos ir kitos bakterijos – *Yersinia pestis* (maro sukėlėjas); *Francisella tularensis* (tuliaremijos sukėlėjas), kuriomis užsikrėtus oro-lašeline keliu gali pasireiškti sunkios eigos pneumonija, maro atveju tikėtinas didelis mirtingumas.

Grėsmę kelia ir *Filoviridae* ir *Arenavirida* šeimų virusai, sukeltantys virusines hemoragines karštliges, pavyzdžiui, Ebolos, Marburgo, kurie gali būti plisti aerozoliniu būdu.

Išvados. Bioterorizmui naudojami toksinai ir mikroorganizmai pasižymi aukštu toksiškumu, mirtingumu, natūraliu buvimu aplinkoje bei profilaktikos ar gydymo stoka. Taip pat būdingas lengvas paskleidžiamumas, ypač aerozoliniu būdu.

Raktažodžiai. Bioterorizmas; biologiniai agentai; toksinai.